

správou v Ú., a dle rozboru státního ústavu pro zkoumání potravin bylo mléko porušeno zředěním vodou (as 8%). Dozorce ve státním dvoře Rudolf Č. popřel jakékoli zúmyslné zředění nebo nedbalost při manipulaci s mlékem a uvedl, že zředění mohlo nastati nanejvýše $\frac{1}{2}$ —1%, jelikož vzhledem k parnu v létě musil býti do každé 30litrové bandy s mlékem dán malý kousek ledu. Rozsudkem okresního soudu v Unhošti ze dne 20. listopadu 1922 byl Rudolf Č. pòdle řu 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obřaloby pro číselně neoznačené přestupky zákona o falřování potravin ze dne 16. ledna 1896, čís. 89 ř. zák., jehoř se prý dopustil tím, že v červenci 1922 jako dozorce ve státním dvoře v Ú. buď sám nebo prostředkem jiných rozředoval kravské mléko vodou a tak je falřoval, nebo že takto sfalřované a na své výživnosti zeslabené mléko vědomě na prodej choval, nebo konečně že z pouhé nedbalosti mléko vodou zředěné choval na prodej. Aniř by se dotýkáno bylo ostatního obsahu rozsudku, zákonu odporuje právní názor nalézacího soudu, dle něhoř nebylo lze obřalovaného odsouditi ani pro doznané přidávání ledu do mléka, jeřto prý tuto manipulaci vzhledem k odstavci druhému řu 13 cit. zákona za falřování považovati nelze. Náhled tento správným by byl jen v tom případě, kdyby řlo o led, který svým množstvím jakoř i se stanoviska zdravotního jest úplně nezávadným, čemuř však v tomto případě není. Dle doznání obřalovaného dával, vyřádav si k tomu výslovně dovolení správce mlékárny K-a, do každé 30litrové bandy mléka za účelem jeho konservování kousek ledu velikosti slepičího vejce. Dle udání obřalovaného byl led čistý, rybniční. Jako jest však obecně známo, že nefiltrovaná a nedestilovaná voda rybniční není vodou pitnou a že jest způsobitou škoditi lidskému zdraví, tak stejnou měrou jest tomu i s rybničním ledem a byla tu tedy skutková podstata přestupku podle řu 14 čís. 1 cit. zákona o potravinách, neboř dle řu 13 téhoř zákona lze potraviny konservovati výhradně jen látkami nebo prostředky neškodnými, ačli postupem tím váha nebo míra pro oklamání se nezvýší nebo menř jakost potraviny se nezakryje. Přimísením kusů ledu — dle výpovědi správce mlékárny Václava K-a daly se 3—4 kousky ledu, velké jak slepičí vejce, do bandy 30litrové — byla nejen míra mléka zvýřena, nýbrř i jeho jakost zhorřena. Tomu svědčí zejména i přípis ministerstva veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy v Praze ze dne 18. října 1923, dle něhoř bylo mléko přidáváním rybničního ledu za účelem ochlazení vodou z něho povstalou porušeno, vedle toho však přidáním rybničního ledu, tudíř ledu v ohledu zdravotním závadného, infikováno. Doznané a správcem K-ou schvalované přimísování rybničního ledu do mléka, nebylo však se stanoviska řu 14 cit. zákona vůbec podrobeno úvaze a tím porušen byl také předpis řu 262 tr. ř., dle něhoř děj řalobní, jak jeví se po případě doplněn okolnostmi, teprve při hlavním přeličení se vyskytnuvřimi, posuzován býti má se všech právních stanovisek a podřáden konečně pod onen zákon, pod nějř náleří.

Čís. 1432.

Pojem »věci politického života« (§ 303 tr. zák.). Spadá sem rozluka státu od církve. V pozvání ke schůzi spolku katoiků, na níř se bude

**promlouvati o rozluce státu od církve, nelze spatřovati »promlouvání«
o věcech politických.**

(Rozh. ze dne 4. ledna 1924, Kr II 228/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 3. března 1923, jímž byl obžalovaný dle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin dle §u 303 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Bezdůvodnou jest stížnost, pokud uplatňuje důvod čís. 9 a) §u 281 tr. ř. Trestného činu, z něhož jest obžalovaný viněn, dopouští se, kdo jako duchovní kteréhokoliv vyznání při vykonávání úřadu kazatelského promlouvá o věcech politického života. Napadený rozsudek zjišťuje, že obžalovaný jako kněz katolické církve s kazatelny v kostele u sv. Mikuláše v B. dne 29. října a 5. listopadu 1922 vždy po kázání zval přítomné ke schůzi spolku »Volksbund«, která se konala dne 5. listopadu v německém domě v B., sprostňuje ho však z obžaloby pro uvedený trestný čin, poněvadž v jeho projevech nespátřuje »promlouvání o věcech politických«. Zmateční stížnost odporuje výkladu, z něhož sprostňující výrok vychází, dlužno tedy obíratí se otázkou, co zákon rozumí pojmy »věci politického života« a »promlouvání«. Otázku, zda je některá záležitost věcí politického života, lze řešiti s hlediska povahy lidských zájmů, jež jsou touto záležitostí dotčeny. Politickým životem (uvnitř státu) rozumí se usilování různých skupin obyvatelstva o to, by byly ty které záležitosti nebo poměry, jež se dotýkají zájmů všeho obyvatelstva nebo té které jeho části, v zákonech a ve veřejné správě upraveny jiným způsobem, než jakým byly upraveny dosud, po případě by byly upraveny, nedostává-li se úpravy v dosavadních zákonech a byly-li dosud veřejnou správou opomíjeny. Rozcházejí-li se pak názory různých částí obyvatelstva v tom, jaká úprava je spravedlivá a účelná, seskupují se obyvatelé, již jsou v té neb oné otázce téhož názoru, v politické strany, které hledí různými prostředky — v dobách normálních zejména veřejným rozborem dotčených otázek, utvrzováním osob stejně smýšlejících a získáváním nových stoupenců — působiti na zákonodárné a správní činitele, by úprava, po případě nová úprava stala se způsobem, tou kterou politickou stranou požadovaným. Z předmětů takových snah obyvatelstva sotva lze pojmově vylučovati i ve skutečnosti vyjímati nějakou otázku, o níž různé skupiny občanstva smýšlejí různě, a jejíž úprava je nutna již za účelem zmírnění rozporu mezi osobami a skupinami, otázkou dotčenými. Dlužno k nim naopak za uvedených předpokladů čítati veškeré otázky, týkající se úpravy nebo nové úpravy jak poměrů sociálních a hospodářských, tak i náboženských a kulturních. Co se týče pak pojmu »promlouvání« po rozumu §u 303 tr. zák., nerozumí se tím již jakýkoliv projev, jenž takové otázky vzpomíná, k ní poukazuje, nebo pouze zjišťuje, že veřejnost, vládní kruhy nebo zákonodární činitelé o takové otázce uvažují. Pojem »promlou-

vání« předpokládá naopak, že promlouvající probírá s určitého hlediska otázky státního a politického života, že pojednává o jich významu a dosahu, že je vysvětluje a rozebírá jich důležitost a důsledky pro vytváření obecného dobra, a že takto po případě zasahuje do funkcí státního úřadu a politických činitelů. S těchto hledisek nutno tedy posuzovati právní význam projevů obžalovaného. Rozsudek zjišťuje především, že obžalovaný dne 29. října a 5. listopadu 1922 zval přítomné ke schůzi spolku »Bund der deutschen Katholiken«, která se konala 5. listopadu 1922 v Německém domě v B. V těchto projevech nelze — ani když se přihlíží k další rozsudkem ovšem nezjištěné, však veřejnou obžalobou obžalovanému za vinu kladené poznámce, že přijde dobrý řečník z P-a — shledati promlouvání o věcech politického života. Vždyť není v ní vůbec řeči o předmětu, o jakém bude ve schůzi a zejména p—ým řečníkem jednáno. Nelze v nich ani — jak stížnost tomu chce — shledati doporučení určité politické organizace nebo strany, jelikož v projevu nebylo ani zmínky o tom, zda přísluší řečník z P-a některé politické organizaci nebo straně, a které. Co do této části činnosti obžalovaného vyhovuje tedy sprostující výrok úplně zákonu. Pokud se týče dalšího, v rozsudkových důvodech dotčeného a zjištěného výroku obžalovaného (z 5. listopadu 1922), »že thema schůze jest rozlučka církve od státu« a že se bude o tom jednati s hlediska náboženského a kulturního« — sluší ovšem připustiti, že otázku »rozlučky církve od státu« jest považovati za věc politického života. Vždyť jde v této otázce o úpravu mnohých záležitostí, při nichž mohou se střetnouti zájmy státu a církve namnoze protichůdné; politické strany mají o způsobu spravedlivé i účelné úpravy těchto záležitostí různé názory. Tím, že každá strana usiluje shora již vylíčeným způsobem o to, by úprava v zákonech a ve veřejné správě dala se dle požadavků, z jejího názoru vyplývajících, stává se otázka věcí politického života. Právem však neshledává rozsudek ve výrocih obžalovaného »promlouvání« ve smyslu §u 303 tr. zák. Dle těchto výroků upozornil sice obžalovaný při svém pozvání na schůzi, že se na ní bude jednati o otázce rozlučky církve od státu s hlediska náboženského a kulturního, sám však tím otázky té ani nerozebíral, ani nezaujal k ní určitého stanoviska, ani se s přítomnými o ní neradil. I v tomto případě jde o pouhé pozvání ke schůzi za současného udání jejího předmětu, pokud se týče pořadu, nikoli však o »promlouvání« o věcech politického života. Proto ani v tomto případě nelze z nedostatku zákonné náležitosti v uvedených projevech spatřovati skutkovou podstatu přečinu §u 303 tr. zák.

Čís. 1433.

Zákon na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.
Ve výzvě, by do služby nebyli přijímáni zaměstnanci určité národnosti, jest spatřovati skutkovou podstatu přečinu podle §u 14 (2) zák. na ochr. rep.

(Rozh. ze dne 4. ledna 1924, Kr II 311/23.)